

۲۰۱۷/۱۷/۰۴

به اهتمام ملالی موسی نظام

ادبیات داستانی و زنان داستان سرای افغان

بخش سوم

به بزرگداشت از روز جهانی زن

مقدمه مؤلف:

در بخش اول این مبحث به معرفی ادبیات داستانی و نویسندگان پیش قدم درین زمینه، مخصوصاً تحریر داستان های کوتاه که در مملکت ما بر عکس قسمت اشعار و نثر نویسی ادبی سابقه تقریباً یک قرن دارد، پرداختیم و بصورت خاص به سوابق و معرفی زنان داستان سرا آغاز نموده و سوانح مختصر چند شخصیتی از ادبیات داستانی را بیان داشتیم. به ادامه این سلسله، البته طوریکه وعده گردید، باز هم به سراغ زنان داستانسرای افغان، در اثر محترم «حسین محمدی» رفته و به صورت مختصر بر سوابق شخصیت های مختلفه دیگری به ترتیبی که در کتاب «روایت» در فصل «شهرزاد افغانی» درج می باشد، روشنی می اندازیم. البته عجلتاً نمونه هایی از آثار زنان داستان سرای افغان را که در دو کتابی که در مورد تاریخچه ادبیات داستانی در افغانستان، تحریر گردیده، به نسبت طوالت مبحث مثال نمی آوریم:

تورپیکی قیوم:

تورپیکی قیوم در سال ۱۳۳۷ شمسی در کابل به دنیا آمده و بعد از پایان تحصیل همکاری اش را با مطبوعات آغاز کرد و با مجله «میرمن» و روزنامه «انیس» همکاری داشت. او از جوانی به نوشتن داستان روی آورد و داستان های تبلیغی و عامه پسندش در نشریات منتشر میشد. از او داستان های تبلیغی و فریاد های خاموش (بیبا)

و سکوت شکست - ۱۳۶۶ ش و مجموعه داستان های قربانی گناه «؟» و زنجیر گناه - ۱۳۶۸ ش، همه در کابل منتشر شده است. در سال ۱۳۶۴ داستان های تبلیغی اش از سوی کمیته دولتی جایزه نیز گرفته است. او بعد از جنگ های داخلی از کشور خارج شد و در حال حاضر سالهاست که در کانادا زندگی می کند و دیگر داستانی منتشر نکرده است. داستان "مادر" از مجموعه زنجیر گناه انتخاب شده است.

فوزیه رهگذر برلاس:

فوزیه رهگذر برلاس متولد شهر مزار شریف است. او بعد از به پایان رسانیدن دوره بکلوریا از لیسه رابعه بلخی عازم ترکیه شد و در آنجا زبان انگلیسی و ترکی خواند، سپس عازم آلمان گردیده و به عنوان خبرنگار در بخش فارسی رادیو آزادی «*» مشغول به کار گشت. بعد ها در سال ۱۹۹۶ میلادی عازم امریکا گردید و در پوهنتون واشنگتن مشغول به تحصیل شد تا دکترایش را در رشته زبان و ادبیات فارسی به دست آورد. از نامبرده شعر ها و داستان های زیادی در نشریات بیرون مرزی منتشر شده است، ولی اثر مستقل داستانی ندارد. مجموعه شعر هایش دیار شگفتی ها ۱۹۹۱ میلادی و آسمان پدرم ۲۰۰۱ میلادی در تورانتو منتشر شده است. او داستان "شاهدخت والس ها" را خود برایم فرستاده است.

«*» - شاید فوزیه رهگذر برلاس برای رادیوی آزادی در پراگ کار نموده باشد. ازین قلم.

پروین پژواک:

پروین پژواک در زمستان ۱۳۴۴ شمسی در شهر کابل به دنیا آمده و تحصیلات ابتدایی را در لیسه ملالی و تحصیلات عالی را در فاکولته طب کابل به پایان رسانیده است. پژواک از دوران مکتب به نوشتن روی آورد و بیشتر شعر می سراید و داستان های بسیار هم نوشته است؛ نوشته هایش بیشتر برای کودکان است. اکنون با خانواده اش در ایالت آنتاریوی کانادا زندگی می کند. آثارش مجموعه داستان نگینه و ستاره (کانادا - ۱۳۸۰ ش) و رومان کوتاه مرجان (کانادا - ۱۳۸۲ ش) و ماجراهای آرش (کابل - ۱۳۸۶ م) چاپ شده اند. از مجموعه شعر هایش می توان از دریا در شبم (کانادا - ۱۳۷۹ ش) و مرگ خورشید (کانادا - ۱۳۸۱ ش) نام برد.

داستان ".... و بوت ها به خانه برگشتند" از مجموعه نگینه و ستاره انتخاب شده است.

فروغ بهرام کریمی:

فروغ بهرام کریمی در سال ۱۳۵۰ شمسی در کابل تولد شده و در سال ۱۳۶۶ ش تحصیلات ابتدایی خود را در لیسه ملالی به پایان رسانیده است و شامل پوهنخی طب پوهنتون کابل گردید. پس از پنج سال تحصیل ناگزیر شد که تحصیلاتش را نیمه تمام رها کند. فروغ کریمی از سال ۱۳۵۷ ش بی اینسو در کشور هالند بسر میبرد و روانشناسی خوانده است. وی شعر می سراید، ترجمه می کند و داستان می نویسد. داستان " پرده های قهوه بی رنگ و شاخه گل سفید" از مجله " ژوندون" از (کابل - ۱۳۶۸ ش) انتخاب شده است.

معصومه کوثری:

معصومه کوثری در سال ۱۳۵۲ ش در شهر قم چشم به روی دنیای غربت گشود. تحصیلات ابتدایی و متوسطه را در شهر مشهد به پایان رسانید و در رشته علوم تجربوی شهادت نامه گرفت. او از نخستین زنانی است که در

مهاجرت به داستان نویسی روی آورد و اولین داستان هایش را در سال ۱۳۷۱ ش نوشت و آثارش از سال ۱۳۷۴ ش در نشریات مهاجرین افغان چاپ می‌شد. در اواخر همان سال با خانواده اش یاد وطن کرد و مقیم مزار شریف شده و در پوهنتون بلخ در رشته مهندسی مشغول به تحصیل شد؛ ولی با تسلط طالبان به مزار شریف در سال ۱۳۷۷ ش دوباره به ایران کوچید و چند سالی را در اصفهان به اطفال مهاجر درس داد و بعد از تحولات یازده سپتامبر، در سال ۱۳۸۲ ش دوباره به وطن برگشته و تحصیلاتش را به پایان رسانید. معصومه کوثری حال در مزار شریف زندگی و کار می‌کند.

از مجموعه داستان حادثه فصل که در سال ۱۳۷۶ ش منتشر شده است، داستان " تیر داران " انتخاب گردید.

حمیرا رافت:

حمیرا رافت متولد ۱۳۵۳ ش در کابل بوده و از مردمان بهسود است. در سال ۱۳۶۸ ش از لیسه زرغونه فارغ التحصیل شده و یک سال بعد شامل پوهنخی مهندسی پوهنتون کابل شد، ولی در سال ۱۳۷۱ ش با تغییر اوضاع سیاسی ترک تحصیل نمود و در مجلات " اصلاحات ارضی " و " میرمن " آغاز به کار کرد. بعد ها در سال ۱۳۷۵ در پوهنخی ادبیات پوهنتون بلخ ادامه تحصیل داد ولی دوباره در سال ۱۳۷۷ ش با روی کار آمدن طالبان مجبور به ترک وطن و ساکن پشاور شد. در سال ۱۳۸۱ ش به وطن بازگشت و در همان پوهنتون ادامه تحصیل داد و یکسال بعد فارغ گردید.

وی از ۱۳۶۹ به داستان نویسی روی آورد و مجموعه داستانش نگاهی از آن سوی پنجره را در سال ۱۳۸۱ ش در پاکستان منتشر نمود. داستان تصویری بر دیوار " از همین مجموعه انتخاب گردیده است.

پایان قسمت سوم